

Πρὸς Φιλιππησίους

Παῦλος καὶ Τιμόθεος,¹ δούλοι Ἰησοῦ χριστοῦ, πᾶσιν τοῖς ἁγίοις ἐν **1**

χριστῷ Ἰησοῦ τοῖς οὖσιν ἐν Φιλίπποις,² σὺν ἐπισκόποις³ καὶ

διακόνους⁴ χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου **2**

Ἰησοῦ χριστοῦ.

Εὐχαριστῶ⁵ τῷ θεῷ μου ἐπὶ πάσῃ τῇ μνηίᾳ⁶ ὑμῶν, πάντοτε⁷ ἐν πάσῃ **3**

δέησει⁸ μου ὑπὲρ πάντων ὑμῶν μετὰ χαρᾶς τὴν δέησιν⁸ ποιούμενος, **5**

ἐπὶ τῇ κοινωνίᾳ⁹ ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον, ἀπὸ πρώτης ἡμέρας ἄχρι¹⁰

τοῦ νῦν: πεποιθὼς αὐτὸ τοῦτο, ὅτι ὁ ἐναρξάμενος¹¹ ἐν ὑμῖν ἔργον **6**

ἀγαθὸν ἐπιτελέσει¹² ἄχρι¹⁰ ἡμέρας χριστοῦ Ἰησοῦ: καθὼς ἐστίν **7**

δίκαιον ἐμοὶ τοῦτο φρονεῖν¹³ ὑπὲρ πάντων ὑμῶν, διὰ τὸ ἔχειν με ἐν

τῇ καρδίᾳ ὑμᾶς, ἐν τε τοῖς δεσμοῖς¹⁴ μου καὶ ἐν τῇ ἀπολογίᾳ¹⁵ καὶ

βεβαιώσει¹⁶ τοῦ εὐαγγελίου, συγκοινωνούς¹⁷ μου τῆς χάριτος πάντας

ὑμᾶς ὄντας. Μάρτυς¹⁸ γάρ μου ἐστίν ὁ θεός, ὡς ἐπιποθῶ¹⁹ πάντας **8**

ὑμᾶς ἐν σπλάγχχοις²⁰ Ἰησοῦ χριστοῦ. Καὶ τοῦτο προσεύχομαι, ἵνα ἡ **9**

ἀγάπη ὑμῶν ἔτι μᾶλλον καὶ μᾶλλον περισσεύῃ²¹ ἐν ἐπιγνώσει²² καὶ

πάσῃ αἰσθήσει,²³ εἰς τὸ δοκιμάζειν²⁴ ὑμᾶς τὰ διαφέροντα,²⁵ ἵνα ἦτε **10**

¹ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ² Φιλιπποι, ων, ὁ, Philippi. ³ ἐπίσκοπος, ου, ὁ, superintendent, overseer. ⁴ διάκονος, ου, ὁ, minister, deacon. ⁵ εὐχαριστέω, give thanks, thank. ⁶ μνηία, ας, ἡ, remembrance, mention. ⁷ πάντοτε, always, at all times. ⁸ δέησις, εως, ἡ, entreaty, prayer. ⁹ κοινωνία, ας, ἡ, fellowship, contribution. ¹⁰ ἄχρι, as far as, up to (gen). ¹¹ ἐναρξομαι, begin. ¹² ἐπιτελέω, complete, perform. ¹³ φρονέω, think, judge. ¹⁴ δεσμός, οὔ, ὁ, chain, bond. ¹⁵ ἀπολογία, ας, ἡ, speech in defense, verbal defense. ¹⁶ βεβαίωσις, εως, ἡ, confirmation, ratification. ¹⁷ συγκοινωνός, οὔ, ὁ, partaker, participant. ¹⁸ μάρτυς, υρος, ὁ, witness. ¹⁹ ἐπιποθέω, long for, strain after. ²⁰ σπλάγχχνα, ων, τά, bowels, compassion. ²¹ περισσεύω, abound, be rich. ²² ἐπίγνωσις, εως, ἡ, knowledge, discernment. ²³ αἴσθησις, εως, ἡ, perception, discernment. ²⁴ δοκιμάζω, prove, approve. ²⁵ διαφέρω, differ, carry through.

εἰλικρινεῖς¹ καὶ ἀπρόσκοποι² εἰς ἡμέραν χριστοῦ, πεπληρωμένοι 11
καρπῶν δικαιοσύνης τῶν διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ, εἰς δόξαν καὶ ἔπαινον³
θεοῦ.

Γινώσκειν δὲ ὑμᾶς βούλομαι,⁴ ἀδελφοί, ὅτι τὰ κατ' ἐμὲ μᾶλλον εἰς 12
προκοπὴν⁵ τοῦ εὐαγγελίου ἐλήλυθεν: ὥστε τοὺς δεσμούς⁶ μου 13
φανεροῦς⁷ ἐν χριστῷ γενέσθαι ἐν ὧ τῷ πραιτωρίῳ⁸ καὶ τοῖς λοιποῖς
πᾶσιν, καὶ τοὺς πλείονας τῶν ἀδελφῶν ἐν κυρίῳ, πεποιθότας τοῖς 14
δεσμοῖς⁶ μου, περισσοτέρως⁹ τολμᾶν¹⁰ ἀφόβως¹¹ τὸν λόγον λαλεῖν. 15
Τινὲς μὲν καὶ διὰ φθόνον¹² καὶ ἔριν,¹³ τινὲς δὲ καὶ δι' εὐδοκίαν¹⁴ τὸν
χριστὸν κηρύσσουσιν: οἱ μὲν ἐξ ἐριθείας¹⁵ τὸν χριστὸν 16
καταγγέλλουσιν,¹⁶ οὐχ ἄγνως,¹⁷ οἰόμενοι¹⁸ θλίψιν¹⁹ ἐπιφέρειν²⁰ τοῖς
δεσμοῖς⁶ μου: οἱ δὲ ἐξ ἀγάπης, εἰδότες ὅτι εἰς ἀπολογίαν²¹ τοῦ 17
εὐαγγελίου κεῖμαι.²² Τί γάρ; Πλὴν²³ παντὶ τρόπῳ,²⁴ εἴτε προφάσει²⁵ 18
εἴτε ἀληθείᾳ, χριστὸς καταγγέλλεται:¹⁶ καὶ ἐν τούτῳ χαίρω, ἀλλὰ καὶ
χαρήσομαι. Οἶδα γὰρ ὅτι τοῦτό μοι ἀποβήσεται²⁶ εἰς σωτηρίαν²⁷ διὰ 19
τῆς ὑμῶν δεήσεως,²⁸ καὶ ἐπιχορηγίας²⁹ τοῦ πνεύματος Ἰησοῦ χριστοῦ,
κατὰ τὴν ἀποκαταδοκίαν³⁰ καὶ ἐλπίδα μου, ὅτι ἐν οὐδενὶ 20
αἰσχυνηθήσομαι,³¹ ἀλλ' ἐν πάσῃ παρρησίᾳ,³² ὡς πάντοτε,³³ καὶ νῦν

¹ εἰλικρινής, pure, sincere. ² ἀπρόσκοπος, blameless, giving no offense. ³ ἔπαινος, ου, ὁ, praise, commendation. ⁴ βούλομαι, wish, will. ⁵ προκοπή, ἡς, ἡ, progress, advancement. ⁶ δεσμός, οὔ, ὁ, chain, bond. ⁷ φανερός, manifest, apparent. ⁸ πραιτώριον, ου, τό, palace (of the governor). ⁹ περισσῶς, abundantly, exceedingly. ¹⁰ τολμάω, dare, endure. ¹¹ ἀφόβως, fearlessly. ¹² φθόνος, ου, ὁ, envy, grudge. ¹³ ἔρις, ἰδος, ἡ, strife, contention. ¹⁴ εὐδοκία, ας, ἡ, good pleasure, good-will. ¹⁵ ἐριθεία, ας, ἡ, rivalry, ambition. ¹⁶ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ¹⁷ ἄγνως, purely, sincerely. ¹⁸ οἶμαι, think, suppose. ¹⁹ θλίψις, εως, ἡ, tribulation, persecution. ²⁰ ἐπιφέρω, bring upon, inflict. ²¹ ἀπολογία, ας, ἡ, speech in defense, verbal defense. ²² κεῖμαι, lie, be laid. ²³ πλὴν, however, but. ²⁴ τρόπος, ου, ὁ, manner, way. ²⁵ πρόφασις, εως, ἡ, pretense, pretext. ²⁶ ἀποβαίνω, get out, go away. ²⁷ σωτηρία, ας, ἡ, salvation, deliverance. ²⁸ δεήσις, εως, ἡ, entreaty, prayer. ²⁹ ἐπιχορηγία, ας, ἡ, assistance, provision. ³⁰ ἀποκαταδοκία, ας, ἡ, eager expectation. ³¹ αἰσχύνομαι, dishonor, put to shame. ³² παρρησία, ας, ἡ, boldness, confidence. ³³ πάντοτε, always, at all times.

μεγαλυνθήσεται¹ χριστὸς ἐν τῷ σώματί μου, εἴτε διὰ ζωῆς εἴτε διὰ
θανάτου. Ἐμοὶ γὰρ τὸ ζῆν, χριστός· καὶ τὸ ἀποθανεῖν, κέρδος.² Εἰ δὲ 21
τὸ ζῆν ἐν σαρκί, τοῦτό μοι καρπὸς ἔργου· καὶ τί αἰρήσομαι³ οὐ
γνωρίζω.⁴ Συνέχομαι⁵ δὲ ἐκ τῶν δύο, τὴν ἐπιθυμίαν⁶ ἔχων εἰς τὸ 23
ἀναλῦσαι⁷ καὶ σὺν χριστῷ εἶναι, πολλῶ μᾶλλον κρεῖσσον·⁸ τὸ δὲ 24
ἐπιμένειν⁹ ἐν τῇ σαρκὶ ἀναγκαιότερον¹⁰ δι' ὑμᾶς. Καὶ τοῦτο πεποιθώς 25
οἶδα ὅτι μενῶ, καὶ συμπαραμενῶ¹¹ πᾶσιν ὑμῖν εἰς τὴν ὑμῶν
προκοπὴν¹² καὶ χαρὰν τῆς πίστεως, ἵνα τὸ καύχημα¹³ ὑμῶν 26
περισσεύῃ¹⁴ ἐν χριστῷ Ἰησοῦ ἐν ἐμοί, διὰ τῆς ἐμῆς παρουσίας¹⁵ πάλιν
πρὸς ὑμᾶς. Μόνον ἀξίως¹⁶ τοῦ εὐαγγελίου τοῦ χριστοῦ πολιτεύεσθε,¹⁷ 27
ἵνα εἴτε ἐλθὼν καὶ ἰδὼν ὑμᾶς, εἴτε ἀπών,¹⁸ ἀκούσω τὰ περὶ ὑμῶν, ὅτι
στήκετε¹⁹ ἐν ἐνὶ πνεύματι, μιᾷ ψυχῇ συναθλοῦντες²⁰ τῇ πίστει τοῦ
εὐαγγελίου, καὶ μὴ πτυρόμενοι²¹ ἐν μηδενὶ ὑπὸ τῶν ἀντικειμένων·²² 28
ἥτις αὐτοῖς μὲν ἐστὶν ἔνδειξις²³ ἀπωλείας,²⁴ ὑμῖν δὲ σωτηρίας,²⁵ καὶ
τοῦτο ἀπὸ θεοῦ· ὅτι ὑμῖν ἐχαρίσθη²⁶ τὸ ὑπὲρ χριστοῦ, οὐ μόνον τὸ εἰς 29
αὐτὸν πιστεύειν, ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτοῦ πάσχειν·²⁷ τὸν αὐτὸν 30
ἀγῶνα²⁸ ἔχοντες οἷον²⁹ εἶδετε ἐν ἐμοί, καὶ νῦν ἀκούετε ἐν ἐμοί.

¹ μεγαλύνω, make or declare great, enlarge. ² κέρδος, ους, τό, gain, profit. ³ αἰρέω, choose, prefer. ⁴ γνωρίζω, make known, declare. ⁵ συνέχω, hold fast, oppress. ⁶ ἐπιθυμία, ας, ή, desire, passion. ⁷ ἀναλύω, loose, depart. ⁸ κρείσσω, stronger, more excellent. ⁹ ἐπιμένω, continue, remain. ¹⁰ ἀναγκαῖος, necessary, essential. ¹¹ συμπαραμένω, remain or continue together with. ¹² προκοπή, ής, ή, progress, advancement. ¹³ καύχημα, τος, τό, boasting, ground of boasting. ¹⁴ περισσεύω, abound, be rich. ¹⁵ παρουσία, ας, ή, presence, coming. ¹⁶ ἀξίως, worthily, in a manner worthy of. ¹⁷ πολιτεύομαι, live one's life, live as a citizen. ¹⁸ ἀπείμι, go away, depart. ¹⁹ στήκω, stand, stand fast. ²⁰ συναθλέω, contend along with. ²¹ πτύρω, frighten, terrify. ²² ἀντίκειμαι, lie opposite, i.e. oppose. ²³ ἐνδειξις, εως, ή, proof, sign. ²⁴ ἀπώλεια, ας, ή, destruction, ruin. ²⁵ σωτηρία, ας, ή, salvation, deliverance. ²⁶ χαρίζομαι, give freely, forgive. ²⁷ πάσχω, suffer, am acted upon. ²⁸ ἀγών, ὦνος, ό, struggle, fight. ²⁹ οἷος, such as, of what kind.

Εἴ τις οὖν παράκλησις¹ ἐν χριστῷ, εἴ τι παραμύθιον² ἀγάπης, εἴ τις **2**
 κοινωνία³ πνεύματος, εἴ τις σπλάγχνα⁴ καὶ οἰκτιρμοί,⁵ πληρώσατέ **2**
 μου τὴν χαράν, ἵνα τὸ αὐτὸ φρονῇτε,⁶ τὴν αὐτὴν ἀγάπην ἔχοντες,
 σύμψυχοι,⁷ τὸ ἐν φρονούντες· μηδὲν κατὰ ἐριθείαν⁸ ἢ κενοδοξίαν,⁹ **3**
 ἀλλὰ τῇ ταπεινοφροσύνῃ¹⁰ ἀλλήλους ἡγούμενοι¹¹ ὑπερέχοντας¹²
 ἑαυτῶν· μὴ τὰ ἑαυτῶν ἕκαστος σκοπεῖτε,¹³ ἀλλὰ καὶ τὰ ἐτέρων **4**
 ἕκαστος. Τοῦτο γὰρ φρονεῖσθω⁶ ἐν ὑμῖν ὁ καὶ ἐν χριστῷ Ἰησοῦ· ὃς ἐν **5**
 μορφῇ¹⁴ θεοῦ ὑπάρχων, οὐχ ἄρπαγμόν¹⁵ ἡγήσατο¹¹ τὸ εἶναι ἴσα¹⁶ θεῷ,
 ἀλλ' ἑαυτὸν ἐκένωσεν,¹⁷ μορφὴν¹⁴ δούλου λαβὼν, ἐν ὁμοιώματι¹⁸ **7**
 ἀνθρώπων γενόμενος· καὶ σχήματι¹⁹ εὗρεθεις ὡς ἄνθρωπος, **8**
 ἐταπείνωσεν²⁰ ἑαυτόν, γενόμενος ὑπήκοος²¹ μέχρι²² θανάτου, θανάτου
 δὲ σταυροῦ.²³ Διὸ καὶ ὁ θεὸς αὐτὸν ὑπερύψωσεν,²⁴ καὶ ἐχαρίσατο²⁵ **9**
 αὐτῷ ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα· ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ πᾶν γόνυ²⁶ **10**
 κάμψῃ²⁷ ἐπουρανίων²⁸ καὶ ἐπιγείων²⁹ καὶ καταχθονίων,³⁰ καὶ πᾶσα **11**
 γλῶσσα ἐξομολογήσῃται³¹ ὅτι κύριος Ἰησοῦς χριστός, εἰς δόξαν θεοῦ
 πατρὸς.

¹ παράκλησις, εὐχ, ἡ, exhortation, consolation. ² παραμύθιον, οὐ, τό, consolation, encouragement. ³ κοινωνία, ας, ἡ, fellowship, contribution. ⁴ σπλάγχνα, ων, τά, bowels, compassion. ⁵ οἰκτιρμός, οὐ, ὁ, compassion, pity. ⁶ φρονέω, think, judge. ⁷ σύμψυχος, harmonious, in unity. ⁸ ἐριθεία, ας, ἡ, rivalry, ambition. ⁹ κενοδοξία, ας, ἡ, vanity, empty conceit. ¹⁰ ταπεινοφροσύνη, ης, ἡ, lowliness of mind, humility. ¹¹ ἡγέομαι, lead, be chief. ¹² ὑπερέχω, rise above, surpass. ¹³ σκοπέω, look at, contemplate. ¹⁴ μορφή, ἧς, ἡ, form, shape. ¹⁵ ἄρπαγμός, οὐ, ὁ, thing to be grasped, spoil. ¹⁶ ἴσος, equal, identical. ¹⁷ κενόω, empty, make void. ¹⁸ ὁμοίωμα, τος, τό, likeness, form. ¹⁹ σχῆμα, τος, τό, outward appearance, form. ²⁰ ταπείνω, humble, humiliate. ²¹ ὑπήκοος, obedient, listening to. ²² μέχρι, until, as far as (gen). ²³ σταυρός, οὐ, ὁ, cross. ²⁴ ὑπερύψω, raise, exalt beyond measure. ²⁵ χαρίζομαι, give freely, forgive. ²⁶ γόνυ, ατος, τό, knee. ²⁷ κάμπτω, bend, bow. ²⁸ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ²⁹ ἐπίγειος, of the earth, earthly. ³⁰ καταχθόνιος, under the earth, subterranean. ³¹ ἐξομολογέω, confess, profess.

Ὡστε, ἀγαπητοί μου, καθὼς πάντοτε¹ ὑπακούσατε,² μὴ ὡς ἐν τῇ 12
 παρουσίᾳ³ μου μόνον, ἀλλὰ νῦν πολλῷ μᾶλλον ἐν τῇ ἀπουσίᾳ⁴ μου,
 μετὰ φόβου⁵ καὶ τρόμου⁶ τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν⁷ κατεργάζεσθε·⁸ ὁ 13
 θεὸς γὰρ ἐστὶν ὁ ἐνεργῶν⁹ ἐν ὑμῖν καὶ τὸ θέλειν καὶ τὸ ἐνεργεῖν⁹ ὑπὲρ
 τῆς εὐδοκίας.¹⁰ Πάντα ποιεῖτε χωρὶς¹¹ γογγυσμῶν¹² καὶ διαλογισμῶν, 14
 ἵνα γένησθε ἄμεμπτοι¹⁴ καὶ ἀκέραιοι,¹⁵ τέκνα θεοῦ ἀμώμητα¹⁶ ἐν 15
 μέσῳ γενεᾶς¹⁷ σκολιᾶς¹⁸ καὶ διεστραμμένης,¹⁹ ἐν οἷς φαίνεσθε²⁰ ὡς
 φωστῆρες²¹ ἐν κόσμῳ, λόγον ζωῆς ἐπέχοντες,²² εἰς καύχημα²³ ἔμοι εἰς 16
 ἡμέραν χριστοῦ, ὅτι οὐκ εἰς κενὸν²⁴ ἔδραμον,²⁵ οὐδὲ εἰς κενὸν²⁴
 ἐκοπίασα.²⁶ Ἀλλ' εἰ καὶ σπένδομαι²⁷ ἐπὶ τῇ θυσίᾳ²⁸ καὶ λειτουργίᾳ²⁹ 17
 τῆς πίστεως ὑμῶν, χαίρω καὶ συγχαίρω³⁰ πᾶσιν ὑμῖν· τὸ δ' αὐτὸ καὶ 18
 ὑμεῖς χαίρετε καὶ συγχαίρετέ³⁰ μοι.

Ἐλπίζω³¹ δὲ ἐν κυρίῳ Ἰησοῦ, Τιμόθεον³² ταχέως³³ πέμψαι ὑμῖν, ἵνα 19
 καὶ ἐν εὐψυχῳ,³⁴ γνοὺς τὰ περὶ ὑμῶν. Οὐδένα γὰρ ἔχω ἰσόψυχον,³⁵ 20
 ὅστις γνησίως³⁶ τὰ περὶ ὑμῶν μεριμνήσει.³⁷ Οἱ πάντες γὰρ τὰ ἑαυτῶν 21
 ζητοῦσιν, οὐ τὰ χριστοῦ Ἰησοῦ. Τὴν δὲ δοκιμὴν³⁸ αὐτοῦ γινώσκετε, 22
 ὅτι ὡς πατρὶ τέκνον, σὺν ἔμοι ἐδούλευσεν³⁹ εἰς τὸ εὐαγγέλιον. 23
 Τοῦτον μὲν οὖν ἐλπίζω³¹ πέμψαι, ὡς ἂν ἀπιδῶ⁴⁰ τὰ περὶ ἐμέ, ἐξαυτῆς:

¹ πάντοτε, always, at all times. ² ὑπακούω, obey, listen. ³ παρουσία, ας, ἡ, presence, coming. ⁴ ἀπουσία, ας, ἡ, absence. ⁵ φόβος, ου, ὁ, fear, terror. ⁶ τρόμος, ου, ὁ, trembling, quaking. ⁷ σωτηρία, ας, ἡ, salvation, deliverance. ⁸ κατεργάζομαι, work out, produce. ⁹ ἐνεργέω, work, effect. ¹⁰ εὐδοκία, ας, ἡ, good pleasure, good-will. ¹¹ χωρὶς, separate, apart from (gen). ¹² γογγυσμός, οὔ, ὁ, grumbling, murmuring. ¹³ διαλογισμός, οὔ, ὁ, reasoning, questioning. ¹⁴ ἄμεμπτος, blameless. ¹⁵ ἀκέραιος, unmixed, pure. ¹⁶ ἀμώμητος, blameless, without blame or fault. ¹⁷ γενεά, ἄς, ἡ, generation. ¹⁸ σκολιός, crooked, unscrupulous. ¹⁹ διαστρέφω, distort, pervert. ²⁰ φαίνω, shine, appear. ²¹ φωστήρ, ἥρος, ὁ, star, light. ²² ἐπέχω, hold fast, hold toward. ²³ καύχημα, τος, τό, boasting, ground of boasting. ²⁴ κενός, empty, vain. ²⁵ τρέχω, run, exercise myself. ²⁶ κοπιᾶω, toil, labor. ²⁷ σπένδω, pour out as a libation. ²⁸ θυσία, ας, ἡ, sacrifice. ²⁹ λειτουργία, ας, ἡ, service, ministry. ³⁰ συγχαίρω, rejoice with. ³¹ ἐλπίζω, hope, hope for. ³² Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ³³ ταχέως, quickly, soon. ³⁴ εὐψυχέω, be glad, have courage. ³⁵ ἰσόψυχος, like-minded, of kindred spirit. ³⁶ γνησίως, sincerely, genuinely. ³⁷ μεριμνάω, be anxious, distracted. ³⁸ δοκιμή, ἥς, ἡ, proof, approval. ³⁹ δούλεύω, serve, am a slave. ⁴⁰ ἀφοράω, fix one's eyes, see. ⁴¹ ἐξαυτῆς, at once, forthwith.

πέποιθα δὲ ἐν κυρίῳ, ὅτι καὶ αὐτὸς ταχέως¹ ἐλεύσομαι. Ἀναγκαῖον² 24
 δὲ ἡγησάμην³ Ἐπαφρόδιτον⁴ τὸν ἀδελφὸν καὶ συνεργὸν⁵ καὶ
 συστρατιώτην⁶ μου, ὑμῶν δὲ ἀπόστολον, καὶ λειτουργὸν⁷ τῆς χρείας⁸
 μου, πέμψαι πρὸς ὑμᾶς· ἐπειδὴ⁹ ἐπιποθῶν¹⁰ ἦν πάντας ὑμᾶς, καὶ 26
 ἀδημονῶν,¹¹ διότι¹² ἠκούσατε ὅτι ἡσθένησεν·¹³ καὶ γὰρ ἡσθένησεν¹³ 27
 παραπλήσιον¹⁴ θανάτῳ, ἀλλὰ ὁ θεὸς αὐτὸν ἡλέησεν,¹⁵ οὐκ αὐτὸν δὲ
 μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐμέ, ἵνα μὴ λύπην¹⁶ ἐπὶ λύπην¹⁶ σχῶ. 28
 Σπουδαιοτέρως¹⁷ οὖν ἔπεμψα αὐτόν, ἵνα, ἰδόντες αὐτὸν πάλιν,
 χαρῇτε, καὶ γὰρ ἀλυπότερος¹⁸ ὢ. Προσδέχεσθε¹⁹ οὖν αὐτὸν ἐν κυρίῳ 29
 μετὰ πάσης χαρᾶς, καὶ τοὺς τοιούτους ἐντίμους²⁰ ἔχετε· ὅτι διὰ τὸ 30
 ἔργον τοῦ χριστοῦ μέχρι²¹ θανάτου ἡγγισεν,²² παραβουλεύσάμενος²³
 τῇ ψυχῇ, ἵνα ἀναπληρώσῃ²⁴ τὸ ὑμῶν ὑστέρημα²⁵ τῆς πρὸς με
 λειτουργίας.²⁶

Τὸ λοιπὸν, ἀδελφοί μου, χαίρετε ἐν κυρίῳ. Τὰ αὐτὰ γράφειν ὑμῖν, ἐμοὶ 3
 μὲν οὐκ ὀκνηρόν,²⁷ ὑμῖν δὲ ἀσφαλές.²⁸ Βλέπετε τοὺς κύνας,²⁹ βλέπετε 2
 τοὺς κακοὺς ἐργάτας,³⁰ βλέπετε τὴν κατατομήν·³¹ ἡμεῖς γὰρ ἐσμὲν ἡ 3
 περιτομή,³² οἱ πνεύματι θεοῦ λατρεύοντες,³³ καὶ καυχώμενοι³⁴ ἐν
 χριστῷ Ἰησοῦ, καὶ οὐκ ἐν σαρκὶ πεποιθότες· καίπερ³⁵ ἐγὼ ἔχων 4

¹ ταχέως, quickly, soon. ² ἀναγκαῖος, necessary, essential. ³ ἡγέομαι, lead, be chief. ⁴ Ἐπαφρόδιτος, ου, ὁ, Epaphroditus. ⁵ συνεργός, οὔ, ὁ, fellow worker. ⁶ συστρατιώτης, ου, ὁ, fellow soldier. ⁷ λειτουργός, οὔ, ὁ, minister, servant. ⁸ χρεία, ας, ἡ, need, necessity. ⁹ ἐπειδὴ, since, because. ¹⁰ ἐπιποθέω, long for, strain after. ¹¹ ἀδημονέω, distressed, troubled. ¹² διότι, because, on this account. ¹³ ἀσθενέω, be weak, sick. ¹⁴ παραπλήσιον, near to, nearly. ¹⁵ ἐλέεω, have mercy, pity. ¹⁶ λύπη, ης, ἡ, pain, grief. ¹⁷ σπουδαιοτέρως, more earnestly, more carefully. ¹⁸ ἄλυπος, without pain. ¹⁹ προσδέχομαι, receive, wait for. ²⁰ ἐντίμος, valued, precious. ²¹ μέχρι, until, as far as (gen). ²² ἐγγίζω, come near, approach. ²³ παραβουλεύομαι, expose myself to danger, am reckless. ²⁴ ἀναπληρώω, fill up, fulfill. ²⁵ ὑστέρημα, τος, τό, that which is lacking, need. ²⁶ λειτουργία, ας, ἡ, service, ministry. ²⁷ ὀκνηρός, lazy, idle. ²⁸ ἀσφαλής, certain, definite. ²⁹ κύων, ος, ὁ, dog. ³⁰ ἐργάτης, ου, ὁ, workman, laborer. ³¹ κατατομή, ἡς, ἡ, mutilation, cutting in pieces. ³² περιτομή, ἡς, ἡ, circumcision. ³³ λατρεύω, serve, worship. ³⁴ καυχάομαι, boast, glory. ³⁵ καίπερ, although.

πεποιθήσιν¹ καὶ ἐν σαρκί: εἴ τις δοκεῖ ἄλλος πεποιθέναι ἐν σαρκί, ἐγὼ
 μᾶλλον: περιτομῇ² ὀκταήμερος,³ ἐκ γένους⁴ Ἰσραήλ, φυλῆς⁵ 5
 Βενιαμίν,⁶ Ἑβραῖος⁷ ἐξ Ἑβραίων,⁷ κατὰ νόμον Φαρισαῖος, κατὰ 6
 ζῆλον⁸ διώκων⁹ τὴν ἐκκλησίαν, κατὰ δικαιοσύνην τὴν ἐν νόμῳ
 γενόμενος ἄμεμπτος.¹⁰ Ἀλλ' ἄτινα ἦν μοι κέρδη,¹¹ ταῦτα ἡγήμαι¹² διὰ 7
 τὸν χριστὸν ζημίαν.¹³ Ἀλλὰ μὲν οὖν καὶ ἡγοῦμαι¹² πάντα ζημίαν¹³ 8
 εἶναι διὰ τὸ ὑπερέχον¹⁴ τῆς γνώσεως¹⁵ χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ κυρίου μου:
 δι' ὃν τὰ πάντα ἐζημιώθην,¹⁶ καὶ ἡγοῦμαι¹² σκύβαλα¹⁷ εἶναι, ἵνα
 χριστὸν κερδήσω,¹⁸ καὶ εὐρεθῶ ἐν αὐτῷ, μὴ ἔχων ἐμὴν δικαιοσύνην 9
 τὴν ἐκ νόμου, ἀλλὰ τὴν διὰ πίστεως χριστοῦ, τὴν ἐκ θεοῦ
 δικαιοσύνην ἐπὶ τῇ πίστει: τοῦ γινῶναι αὐτὸν καὶ τὴν δύναμιν τῆς 10
 ἀναστάσεως¹⁹ αὐτοῦ, καὶ τὴν κοινωνίαν²⁰ τῶν παθημάτων²¹ αὐτοῦ,
 συμμορφούμενος²² τῷ θανάτῳ αὐτοῦ, εἴ πως καταντήσω²³ εἰς τὴν 11
 ἐξανάστασιν²⁴ τῶν νεκρῶν. Οὐχ ὅτι ἤδη ἔλαβον, ἢ ἤδη τετελείωμαι:²⁵ 12
 διώκω⁹ δέ, εἰ καὶ καταλάβω²⁶ ἐφ' ᾧ καὶ κατελήφθην²⁶ ὑπὸ τοῦ
 χριστοῦ Ἰησοῦ. Ἀδελφοί, ἐγὼ ἑμαυτὸν²⁷ οὐ λογιζομαι²⁸ κατειληφέναι: 13
 ἐν δέ, τὰ μὲν ὀπίσω²⁹ ἐπιλανθανόμενος,³⁰ τοῖς δὲ ἔμπροσθεν³¹
 ἐπεκτεινόμενος,³² κατὰ σκοπὸν³³ διώκω⁹ ἐπὶ τὸ βραβεῖον³⁴ τῆς ἄνω³⁵ 14
 κλήσεως³⁶ τοῦ θεοῦ ἐν χριστῷ Ἰησοῦ. Ὅσοι οὖν τέλειοι,³⁷ τοῦτο 15

¹ πεποιθήσεις, εως, ἡ, confidence, trust. ² περιτομή, ἡς, ἡ, circumcision. ³ ὀκταήμερος, on the eighth day. ⁴ γένος, ους, τό, race, kind. ⁵ φυλή, ἡς, ἡ, tribe, race. ⁶ Βενιαμίν, ὁ, Benjamin. ⁷ Ἑβραῖος, ου, ὁ, Hebrew. ⁸ ζῆλος, ου, ὁ, zeal, jealousy. ⁹ διώκω, pursue, persecute. ¹⁰ ἄμεμπτος, blameless. ¹¹ κέρδος, ους, τό, gain, profit. ¹² ἡγέομαι, lead, be chief. ¹³ ζημία, ας, ἡ, damage, loss. ¹⁴ ὑπερέχω, rise above, surpass. ¹⁵ γνώσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ¹⁶ ζημιόω, suffer loss, inflict loss upon. ¹⁷ σκύβαλον, ου, τό, refuse, garbage. ¹⁸ κερδαίνω, gain, win. ¹⁹ ἀνάστασις, εως, ἡ, resurrection, rising again. ²⁰ κοινωνία, ας, ἡ, fellowship, contribution. ²¹ πάθημα, τος, τό, suffering, passion. ²² συμμορφόω, bring to the same form with, conform. ²³ καταντάω, come to, arrive. ²⁴ ἐξανάστασις, εως, ἡ, resurrection. ²⁵ τελείω, fill, fulfill. ²⁶ καταλαμβάνω, overtake, apprehend. ²⁷ ἑμαυτοῦ, of myself. ²⁸ λογιζομαι, calculate, consider. ²⁹ ὀπίσω, behind, after (gen). ³⁰ ἐπιλανθάνομαι, forget, neglect. ³¹ ἔμπροσθεν, in front of, before (gen). ³² ἐπεκτείνωμαι, stretch out, strain after. ³³ σκοπός, οὔ, ὁ, goal, mark. ³⁴ βραβεῖον, ου, τό, prize. ³⁵ ἄνω, up, above. ³⁶ κλήσις, εως, ἡ, (divine) call, invitation. ³⁷ τέλειος, complete, perfect.

φρονῶμεν:¹ καὶ εἴ τι ἑτέρως² φρονεῖτε,¹ καὶ τοῦτο ὁ θεὸς ὑμῖν
ἀποκαλύψει:³ πλὴν⁴ εἰς ὃ ἐφθάσαμεν,⁵ τῷ αὐτῷ στοιχεῖν⁶ κανόνι,⁷ τὸ 16
αὐτὸ φρονεῖν.¹

Συμμιμηταί⁸ μου γίνεσθε, ἀδελφοί, καὶ σκοπεῖτε⁹ τοὺς οὕτως 17
περιπατοῦντας, καθὼς ἔχετε τύπον¹⁰ ἡμᾶς. Πολλοὶ γὰρ 18
περιπατοῦσιν, οὓς πολλάκις¹¹ ἔλεγον ὑμῖν, νῦν δὲ καὶ κλαίων¹² λέγω,
τοὺς ἐχθροὺς¹³ τοῦ σταυροῦ¹⁴ τοῦ χριστοῦ: ὧν τὸ τέλος¹⁵ ἀπώλεια,¹⁶ 19
ὧν ὁ θεὸς ἡ κοιλία,¹⁷ καὶ ἡ δόξα ἐν τῇ αἰσχύνῃ¹⁸ αὐτῶν, οἱ τὰ ἐπίγεια¹⁹
φρονοῦντες.¹ Ἡμῶν γὰρ τὸ πολίτευμα²⁰ ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει, ἐξ οὗ 20
καὶ σωτήρα²¹ ἀπεκδεχόμεθα,²² κύριον Ἰησοῦν χριστόν: ὃς 21
μετασχηματίζει²³ τὸ σῶμα τῆς ταπεινώσεως²⁴ ἡμῶν, εἰς τὸ γενέσθαι
αὐτὸ σύμμορφον²⁵ τῷ σώματι τῆς δόξης αὐτοῦ, κατὰ τὴν ἐνέργειαν²⁶
τοῦ δύνασθαι αὐτὸν καὶ ὑποτάξαι²⁷ ἑαυτῷ τὰ πάντα.

Ὡστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοὶ καὶ ἐπιπόθητοι,²⁸ χαρὰ καὶ στέφανός²⁹ 4
μου, οὕτως στήκετε³⁰ ἐν κυρίῳ, ἀγαπητοί.

¹ φρονέω, think, judge. ² ἑτέρως, differently, otherwise. ³ ἀποκαλύπτω, reveal, uncover. ⁴ πλὴν, however, but. ⁵ φθάνω, come before another, anticipate. ⁶ στοιχέω, walk orderly, follow. ⁷ κανὼν, ὄνος, ὁ, rule, standard. ⁸ συμμιμητής, οὗ, ὁ, fellow imitator, joint imitator. ⁹ σκοπέω, look at, contemplate. ¹⁰ τύπος, οὗ, ὁ, mark, example. ¹¹ πολλάκις, often, many times. ¹² κλαίω, weep, weep for. ¹³ ἐχθρός, hating, enemy (as a noun). ¹⁴ σταυρός, οὗ, ὁ, cross. ¹⁵ τέλος, οὗς, τό, end, purpose. ¹⁶ ἀπώλεια, ας, ἡ, destruction, ruin. ¹⁷ κοιλία, ας, ἡ, belly, womb. ¹⁸ αἰσχύνῃ, ης, ἡ, shame. ¹⁹ ἐπίγειος, of the earth, earthly. ²⁰ πολίτευμα, τος, τό, commonwealth, state. ²¹ σωτήρ, ἦρος, ὁ, savior, deliverer. ²² ἀπεκδέχομαι, await eagerly, expect eagerly. ²³ μετασχηματίζω, transform, disguise. ²⁴ ταπεινώσις, εως, ἡ, humiliation, humble state. ²⁵ σύμμορφος, similar in form, similar. ²⁶ ἐνέργεια, ας, ἡ, operative power, working. ²⁷ ὑποτάσσω, subject, put in subjection. ²⁸ ἐπιπόθητος, longed for, desired. ²⁹ στέφανος, οὗ, ὁ, crown, garland. ³⁰ στήκω, stand, stand fast.

Εὐδοίαν¹ παρακαλῶ, καὶ Συντύχην² παρακαλῶ, τὸ αὐτὸ φρονεῖν³ ἐν⁴ 2
 κυρίῳ. Naί,⁴ ἐρωτῶ καὶ σε, σύζυγε⁵ γνήσιε,⁶ συλλαμβάνου⁷ αὐταῖς, 3
 αἵτινες ἐν τῷ εὐαγγελίῳ συνήθλησάν⁸ μοι, μετὰ καὶ Κλήμεντος,⁹ καὶ
 τῶν λοιπῶν συνεργῶν¹⁰ μου, ὧν τὰ ὀνόματα ἐν βίβλῳ¹¹ ζῶης.

Χαίρετε ἐν κυρίῳ πάντοτε:¹² πάλιν ἐρῶ, χαίρετε. Τὸ ἐπιεικὲς¹³ ὑμῶν 4
 γνωσθήτω πᾶσιν ἀνθρώποις. Ὁ κύριος ἐγγύς.¹⁴ Μηδὲν μεριμνᾶτε,¹⁵ 6
 ἀλλ' ἐν παντὶ τῇ προσευχῇ¹⁶ καὶ τῇ δεήσει¹⁷ μετὰ εὐχαριστίας¹⁸ τὰ
 αἰτήματα¹⁹ ὑμῶν γνωρίζεσθω²⁰ πρὸς τὸν θεόν. Καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ θεοῦ 7
 ἡ ὑπερέχουσα²¹ πάντα νοῦν,²² φρουρήσει²³ τὰς καρδίας ὑμῶν καὶ τὰ
 νοήματα²⁴ ὑμῶν ἐν χριστῷ Ἰησοῦ.

Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί, ὅσα ἐστὶν ἀληθῆ,²⁵ ὅσα σεμνά,²⁶ ὅσα δίκαια, ὅσα 8
 ἀγνά,²⁷ ὅσα προσφιλή,²⁸ ὅσα εὐφημα,²⁹ εἴ τις ἀρετὴ³⁰ καὶ εἴ τις ἔπαινος,
 ταῦτα λογίξεσθε.³² Ἄ καὶ ἐμάθετε³³ καὶ παραλάβετε³⁴ καὶ ἠκούσατε 9
 καὶ εἶδετε ἐν ἐμοί, ταῦτα πράσσετε:³⁵ καὶ ὁ θεὸς τῆς εἰρήνης ἔσται
 μεθ' ὑμῶν.

¹ Εὐδοία, ας, ἡ, Euodia. ² Συντύχη, ης, ἡ, Syntyche. ³ φρονέω, think, judge. ⁴ ναί, yes, truly. ⁵ σύζυγος, ου, ὁ, comrade, fellow worker. ⁶ γνήσιος, genuine, true. ⁷ συλλαμβάνω, take, conceive. ⁸ συναθλέω, contend along with. ⁹ Κλήμης, εντος, ὁ, Clement. ¹⁰ συνεργός, ου, ὁ, fellow worker. ¹¹ βιβλος, ου, ἡ, book, scroll. ¹² πάντοτε, always, at all times. ¹³ ἐπιεικής, yielding, gentle. ¹⁴ ἐγγύς, near. ¹⁵ μεριμνᾶω, be anxious, distracted. ¹⁶ προσευχή, ἡς, ἡ, prayer, place for prayer. ¹⁷ δέησις, εως, ἡ, entreaty, prayer. ¹⁸ εὐχαριστία, ας, ἡ, thanksgiving, thankfulness. ¹⁹ αἶτημα, τος, τό, request, petition. ²⁰ γνωρίζω, make known, declare. ²¹ ὑπερέχω, rise above, surpass. ²² νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ²³ φρουρέω, guard, protect. ²⁴ νόημα, τος, τό, thought, mind. ²⁵ ἀληθής, true, unconcealed. ²⁶ σεμνός, honorable, dignified. ²⁷ ἀγνός, pure, holy. ²⁸ προσφιλής, pleasing, agreeable. ²⁹ εὐφημος, praiseworthy, commendable. ³⁰ ἀρετή, ἡς, ἡ, virtue, moral excellence. ³¹ ἔπαινος, ου, ὁ, praise, commendation. ³² λογίζομαι, calculate, consider. ³³ μαρτάνω, learn, ascertain. ³⁴ παραλαμβάνω, receive, take. ³⁵ πράσσω, do, perform.

Ἐχάρην δὲ ἐν κυρίῳ μεγάλως,¹ ὅτι ἤδη ποτὲ² ἀνεθάλετε³ τὸ ὑπὲρ ἑμοῦ 10
 φρονεῖν·⁴ ἐφ' ᾧ καὶ ἐφρονεῖτε,⁴ ἡκαιρεῖσθε⁵ δέ. Οὐχ ὅτι καθ' 11
 ὑστέρησιν⁶ λέγω· ἐγὼ γὰρ ἔμαθον,⁷ ἐν οἷς εἰμί, αὐτάρκης⁸ εἶναι. Οἶδα 12
 καὶ ταπεινοῦσθαι,⁹ οἶδα καὶ περισσεύειν·¹⁰ ἐν παντὶ καὶ ἐν πᾶσιν
 μεμύημαι¹¹ καὶ χορτάζεσθαι¹² καὶ πεινᾶν,¹³ καὶ περισσεύειν¹⁰ καὶ
 ὑστερεῖσθαι.¹⁴ Πάντα ἰσχύω¹⁵ ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντί¹⁶ με χριστῷ. Πλὴν 13
 καλῶς¹⁸ ἐποιήσατε συγκοινωνήσαντές¹⁹ μου τῇ θλίψει.²⁰ Οἶδατε δὲ 15
 καὶ ὑμεῖς, Φιλιππησίοι,²¹ ὅτι ἐν ἀρχῇ τοῦ εὐαγγελίου, ὅτε ἐξῆλθον
 ἀπὸ Μακεδονίας,²² οὐδεμία μοι ἐκκλησία ἐκοινώνησεν²³ εἰς λόγον
 δόσεως²⁴ καὶ λήψεως,²⁵ εἰ μὴ ὑμεῖς μόνοι· ὅτι καὶ ἐν Θεσσαλονίκῃ²⁶ 16
 καὶ ἅπαξ²⁷ καὶ δις²⁸ εἰς τὴν χρείαν²⁹ μοι ἐπέμψατε. Οὐχ ὅτι ἐπιζητῶ³⁰ 17
 τὸ δόμα,³¹ ἀλλ' ἐπιζητῶ³⁰ τὸν καρπὸν τὸν πλεονάζοντα³² εἰς λόγον
 ὑμῶν. Ἀπέχω³³ δὲ πάντα καὶ περισσεύω·¹⁰ πεπλήρωμαι, δεξάμενος 18
 παρὰ Ἐπαφροδίτου³⁴ τὰ παρ' ὑμῶν, ὁσμὴν³⁵ εὐωδίας,³⁶ θυσίαν³⁷
 δεκτὴν,³⁸ εὐάρεστον³⁹ τῷ θεῷ. Ὁ δὲ θεὸς μου πληρώσει πᾶσαν χρείαν 19
 ὑμῶν κατὰ τὸν πλοῦτον⁴⁰ αὐτοῦ ἐν δόξῃ, ἐν χριστῷ Ἰησοῦ. Τῷ δὲ 20
 θεῷ καὶ πατρὶ ἡμῶν ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

¹ μεγάλως, greatly. ² ποτὲ, once, at some time. ³ ἀναθάλλω, grow up again, revive. ⁴ φρονέω, think, judge. ⁵ ἡκαιρέομαι, have no opportunity. ⁶ ὑστέρησις, εως, ἡ, need, want. ⁷ μαθησάμενος, learn, ascertain. ⁸ αὐτάρκης, content, self-sufficient. ⁹ ταπεινός, humble, humiliate. ¹⁰ περισσεύω, abound, be rich. ¹¹ μυέω, initiate, instruct. ¹² χορτάζω, eat until full, be filled. ¹³ πεινάω, hunger, am hungry. ¹⁴ ὑστερέω, lack, need. ¹⁵ ἰσχύω, be strong, able. ¹⁶ ἐνδυναμόω, strengthen, empower. ¹⁷ πλὴν, however, but. ¹⁸ καλῶς, rightly, well. ¹⁹ συγκοινωνέω, have fellowship with, participate. ²⁰ θλίψις, εως, ἡ, tribulation, persecution. ²¹ Φιλιππησίοις, οὐ, ὁ, Philippian. ²² Μακεδονία, ας, ἡ, Macedonia. ²³ κοινωνέω, have a share of, share. ²⁴ δόσις, εως, ἡ, gift, giving. ²⁵ λήψις, εως, ἡ, receiving. ²⁶ Θεσσαλονίκη, ης, ἡ, Thessalonica. ²⁷ ἅπαξ, once, once for all. ²⁸ δις, twice. ²⁹ χρεία, ας, ἡ, need, necessity. ³⁰ ἐπιζητέω, seek for, seek after. ³¹ δόμα, τοῦ, τό, present, gift. ³² πλεονάζω, superabound, make to abound. ³³ ἀπέχω, received, obtain. ³⁴ Ἐπαφρόδιτος, οὐ, ὁ, Epaphroditus. ³⁵ ὁσμή, ης, ἡ, smell, aroma. ³⁶ εὐωδία, ας, ἡ, fragrance, sweet smell. ³⁷ θυσία, ας, ἡ, sacrifice. ³⁸ δεκτός, acceptable, welcome. ³⁹ εὐάρεστος, well-pleasing, acceptable. ⁴⁰ πλοῦτος, οὐ, ὁ, wealth, riches.

Ἀσπάσασθε πάντα ἅγιον ἐν χριστῷ Ἰησοῦ. Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ σὺν 21

ἐμοὶ ἀδελφοί. Ἀσπάζονται ὑμᾶς πάντες οἱ ἅγιοι, μάλιστα¹ δὲ οἱ ἐκ 22

τῆς Καίσαρος² οἰκίας.

Ἡ χάρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν. 23

¹ μάλιστα, especially, most of all. ² Καίσαρ, ος, ό, Caesar.